

КРИМИНАЛЦИТЕ ГИ ЗАКОПУВ

ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ ГО СТАВИЈА СВОЈОТ "ПАРАФ"

"Вклучувањето на Јавното обвинителство во борбата против организираниот криминал е поврзано и со остварувањето на нашите стратешки определби: изградба на демократски систем заснован на заштита на човековите права и владеењето на правото. Нивниот успех е еден од клучните фактори за реализирање на нашите највисоки цели - членство во Европската унија и НАТО алијансата", изјави претседателот Бранко Црвенковски.

потиснувањето, истражувањето и судското гонење на извршителите на организираниот криминал, криминалните групи и на криминалните здруженија.

РАБОТА

Републичкиот јавен обвинител на Република Македонија, Александар Прчевски, истакна дека не очекувал не-

Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

Неодамна, првите луѓе на јавните обвинителства во регионот: Македонија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Албанија, Црна Гора и Србија, "признаа" дека се немоќни во однос на растечкиот потенцијал на организираниот криминал, кој сè повеќе се инволвира во нивните системи. Поради тоа, направија рамка, документ за соработка, со кој ќе ги здружат силите, средствата и сопствените знаења, за да го спречат ширењето на организациите кои се занимаваат со трговија на бело робје, со перење пари, продажба на дрога и со друг вид криминал. Со Меморандумот за разбирање се воспоставува обвинителска мрежа, која има сериозна задача тесно да соработува во

Дали постојат услови за спречување на организираниот криминал, бидејќи во овој момент имаме законска регулатива која тоа го овозможува?

ПРЧЕВСКИ: Со новиот Закон за кривична постапка и со Законот за јавно обвинителство, ние имаме востановено инструменти со кои можеме да се спротивставиме на организираниот криминал. Но, тоа важи од 1 ноември 2004 година и поради тоа нашите луѓе сè уште не се едуцирани до тој степен за да можат да ги применуваат таквите мерки. Истовремено мора да се има предвид дека тие мерки и нивната примена секогаш се поврзани со другите органи на откривање и прогон, што секако го истакнува тимското работење. Овој документ за соработка со земјите од Западен Балкан, односно КАРДС - програмата многу ќе значи за нас, бидејќи тоа ќе биде во интерес на рано откривање и сузбивање на овој вид криминал. Притоа, имајќи предвид дека ќе настапуваме координирано, ние ќе можеме

сите активности да ги насочиме кон борбата против криминалот. За таа цел ќе ги примениме и посебните истражни мерки, а секогаш ќе бидеме во контакт и заеднички ќе дејствуваме со другите обвинителства од овие земји. Во оваа соработка, во тие активности, секако дека ќе бидат вклучени и полицијата и другите органи.

Дали јавните обвинители ќе имаат можност за посебна специјализација во однос на сериозноста на криминалните дела: перењето пари, корупцијата итн.?

ПРЧЕВСКИ: Ние веќе имаме специјализација во Одделот за борба против организираниот криминал, секој член работи на одделни предмети од кривичните дела. За таа намена, во овој и во другите документи, кои се одредени за меѓународна правна помош и соработка, а особено со Европската унија, имаме посебна глава која се осврнува и ни дава за право, дека имаме гаранција за натамошна едукација и размена на искуствата и на знаењата, што секако дека во иднина во таа насока тоа ќе ни биде приоритет. Во наредниот период треба наши луѓе да испратиме на доусовршување во Националното биро во Италија, кои ќе се специјализираат за практичната примена на истражните мерки, а ќе работат на конкретни случаи или кривични дела. Затоа, сè уште е рано да се пофалиме со некои не знам какви резултати. Тоа бара време и едноставно треба да се надмине.

ААТ БАЛКАНСКИТЕ ДРЖАВИ

говата иницијатива толку брзо да најде на практична реализација, иако ја чувствувал нивната согласност.

"И ние како и вие сме соочени со немоќта сами да се спротивставиме со сè помоќните организации на организираниот криминал во нашите држави во регионот и пошироко. Поради тоа, загрижени и свесни за сè поголемиот број организираните групи, кои секојдневно сè повеќе земаат замав во трговијата со луѓе, со дрога, перењето пари и слични кривични дела од областа на организираниот криминал, длабоко сум уверен дека е неопходно час поскоро да се здружиме против организаторите на ваквиот криминал и корупцијата. Тоа е во интерес на сите нас, без било какви предрасуди за нашата големина, традициите, и секако на патот на адаптацијата на нашето законодавство со она на Европската унија", потенцира Прчевски.

Тој длабоко е уверен дека сè тоа се прави за доброто на граѓаните, а дури потоа за сите други држави во регионот и во пошироко. Меѓутоа, поради реалните состојби во националните законодавства, кои меѓу себе не се усогласени, Прчевски оценува дека проектот нема така брзо и ефикасно да се реализира.

"Пред нас се многу работа, разбирање и контакти за целосна имплементација на Меморандумот. Токму во таа смисла, Ве повикувам со заедничко ангажирање да дадеме придонес во реализацијата на овој документ и во неговата практична примена. Всушност, ако така постапиме резултатите нема да изостанат, ние ќе бидеме посигурни и посилни во одвивањето и во гонењето на сторителите

на кривичните дела од областа на организираниот криминал и корупцијата, и секако тоа ќе биде чекор напред во остварувањето на нашите заеднички заложби и цели на патот кон ЕУ", изјави Прчевски.

ЗАКАНА

За претседателот на Република Македонија, Бранко Црвенковски, кој ја поддржа оваа иницијатива, воспоставувањето на јавно обвинителска мрежа, претставува

ЦРВЕНКОВСКИ И ПРЧЕВСКИ СВСЕСНИ СЕ ЗА КРИМИНАЛНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ

вистински и конкретен придонес во континуираната и сложена борба против оваа појава. Според него, Меморандумот за разбирање и за регионална соработка во борбата против организираниот криминал, нуди можности и инструменти, кои борбата ќе ја направат поцврста, а резултатите позитивни и трајни.

"Организираниот криминал е една од најголемите и најсериозните закани за секоја држава, за нејзината стабилност и развој. Насилството, корупцијата и другите негови манифестации претставуваат директна опасност по личната сигурност

на граѓаните. Постоеното на организираниот криминал ги слабеа и механизмите на државната власт, кои се одговорни за негово контролирање и сузбивање, а значително го поткопува авторитетот и капацитетот на институциите. На тој начин се отежнува ефикасноста во остварувањето на човековите права, сигурноста и безбедноста на луѓето, владеењето на правото и на демократијата во целина", оценува шефот на државата. Во оваа појава тој препознава голема опасност

која е присутна во целиот современ свет. Затоа овој факт не смее да ја релативизира заканата од функционирањето на организираниот криминал во државите од нашиот регион, а уште помалку да ја забави заедничката борба за негово искоренување.

"Оттаму, потребата за интензивна соработка меѓу државите и нивните институции во борбата за сузбивање на ова модерно зло претставува највисок приоритет. Таа потреба е уште понагласена и понеопходна во времето и во условите во кои живееме. Повеќе од било кога, денес носителите на организира-

ниот криминал станаа 'криминалци без граници', чии активности се поврзани и се протегаат на територијата на повеќе земји, и со тоа се во надлежност на институциите во рамките на повеќе правни системи", вели Црвенковски. Поради ова, организираниот криминал бара интегриран, концентриран и координиран транснационален одговор. На "криминалната" регионална соработка треба да ѝ се спротивставиме со институционална регионална соработка меѓу државите од регионот. Црвенковски укажува дека долгиот и тежок процес на транзиција, безбедносните проблеми во регионот, како и нашата географска положба, дополнително ги зголемија тешкотиите во борбата против организираниот криминал. Поради тоа, нашата земја почна со реформи, кои имаат цел целосно да се прифатат меѓународните и европските правни стандарди во оваа сфера.

"Очекувањата од Јавното обвинителство во РМ во борбата против сите видови криминал, вклучувајќи го и организираниот, се високи, а потребата од конкретни резултати несомнени. Објективни се оценките според кои за успешно и поефикасно остварување на своите надлежности, Јавното обвинителство треба да претставува дел од уставните измени во Република Македонија. Потребно е да се обезбедат услови за професионално регрутирање и унапредување на носителите на функцијата на кривичен прогон, како и воведување критериуми за напредување во кариерата, гарантирање на статусот и на средствата за лична безбедност на јавните обвинители", изјави претседателот на РМ.